

Nr 972

Av fru Olsson, Elvy, *angående uppsamling, destruktion och återvinning av industri- och hushållsavfall, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 1137 i Andra kammaren)

Avfallsmängden har ökat kraftigt under senare år. En fortsatt snabb ökning kan väntas i framtiden. Avfallet från hushåll och industrier av typen skrymmande avfall och engångsförpackningar utgör ett allvarligt problem. Vad som mindre beaktats är den förorening som sker genom oljeutsläpp och spridning av olika kemikalier och gifter i naturen.

Naturvårdslagen från år 1964 ålägger envar att tillse att han ej skräpar ner så att därav kan uppkomma otrevnad eller skada för annan.

I hälsovårdsstadgan jämte eventuella lokala hälsovårdsordningar meddelas bestämmelser om renhållning. Dessa bestämmelser avser områden inom hälsovårdstätort.

I lokala hamnförordningar för vissa större hamnar föreskrivs regler för handhavande av avfall och orenlighet från fartyg i hamn.

Genom de här nämnda lagarna och författningarna har man teoretiskt ett gott skydd mot nedskräpning. Trots detta kan man konstatera att nedskräpning och förorening sker i mycket stor omfattning både till lands och i våra vattenområden.

I kampen mot nedskräpning och utsläpp av farliga ämnen måste stor vikt också läggas vid att ordna alternativ för »nedskräparen» Möjligheterna att göra sig av med olika avfallsprodukter måste kraftigt förbättras. För den enskilde är det förutom vanligt hushållsavfall också rester av olja, plast, gifter, mediciner som måste tas om hand och förstöras eller kanske ännu bättre återvinnas. När det gäller stora förorenare, kommuner och större industrier, finns det redan anvisningar om hur dessa skall förfara. För mindre företag, småverkstäder och de enskilda människorna finns det emellertid inte tillräckliga möjligheter att göra sig av med t. ex. olja och olika gifter, som, även om mängderna är små, kan förorsaka stora skador om de kommer ut i naturen.

En arbetsgrupp inom giftnämnden, benämnd giftnämndens destruktionskommitté, har gjort en undersökning av mängden giftrester inom industri och vissa laboratorier. Kommittén fann att det finns behov av destruktion av 50 000 ton giftiga syror av typ svavelsyra, salpetersyra, saltsyra och kromsyra, 2 000 ton cyanidlösningar och 600 ton organiska lösningsmedel.

Bihang till riksdagens protokoll 1970. 3 saml. Nr 972—980

Giftnämnden föreslog att ett antal geografiskt välbelägna destruktionsanläggningar för de stora rutinbehoven skulle upprättas. Dessa anläggningar borde också kunna ta hand om spillolja och plaster för omvandling eller destruktions. Vidare borde ett stort antal uppsamlingsställen upprättas, där enskilda personer skulle kunna bli av med små giftrester och gamla läkemedel.

I april 1969 bildades Svenska avfallskonvertering AB (SAKAB) av Svenska kommunförbundet, Utvecklings AB, Svenska Industrietablerings AB, Kooperativa förbundet samt Alfa-Laval AB. Bolaget har till uppgift att genom uppförande av destruktionsanläggningar m. m. få till stånd en effektiv och allmänt tillämpad hantering av avfall. Frågan om uppsamlings-system bör enligt chefen för socialdepartementet (prop. 1 bil. 7 s. 56) bli föremål för prövning vid en senare tidpunkt.

Enligt min mening bör ett system för uppsamling samt återvinning och destruktions av giftrester och annat avfall snarast komma till utförande. I varje kommun, eller i lämpliga mindre enheter, bör uppsamlingsställen av containertyp ordnas. Där skall den enskilde utan kostnad kunna göra sig av med avfallet. Företag som inte ingår i särskilt renhållningssystem bör mot särskilda avgifter kunna få utnyttja systemet. Containersystemet bör ingå i ett riksomfattande nät där ihopsamling av olika ämnen smidigt kan ske till särskilda destruktionsanläggningar eller eventuellt utnyttjas som energikällor. Rastplatser, campingplatser, hamnar och bryggor bör utrustas med anordningar för att ta hand om skräp på ett samtidigt bekvämt och hygieniskt betryggande sätt. I detta landsomfattande system bör företaget SAKAB kunna utgöra grunden.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om att initiativ skyndsamt tages till ett uppbyggande av ett landsomfattande system av containertyp för uppsamling samt till uppförande av anläggningar för destruktions eller återvinning av industri- och hushållsavfall samt gift- och läkemedelsrester.

Stockholm den 28 januari 1970

Elvy Olsson (cp)
